

ÉRTESÍTŐ

A BAÁR-MADAS
REFORMÁTUS FELSŐ LEÁNYISKOLÁRÓL
ÉS NEVELŐINTÉZETRŐL.

TIZEDIK ÉVFOLYAM.

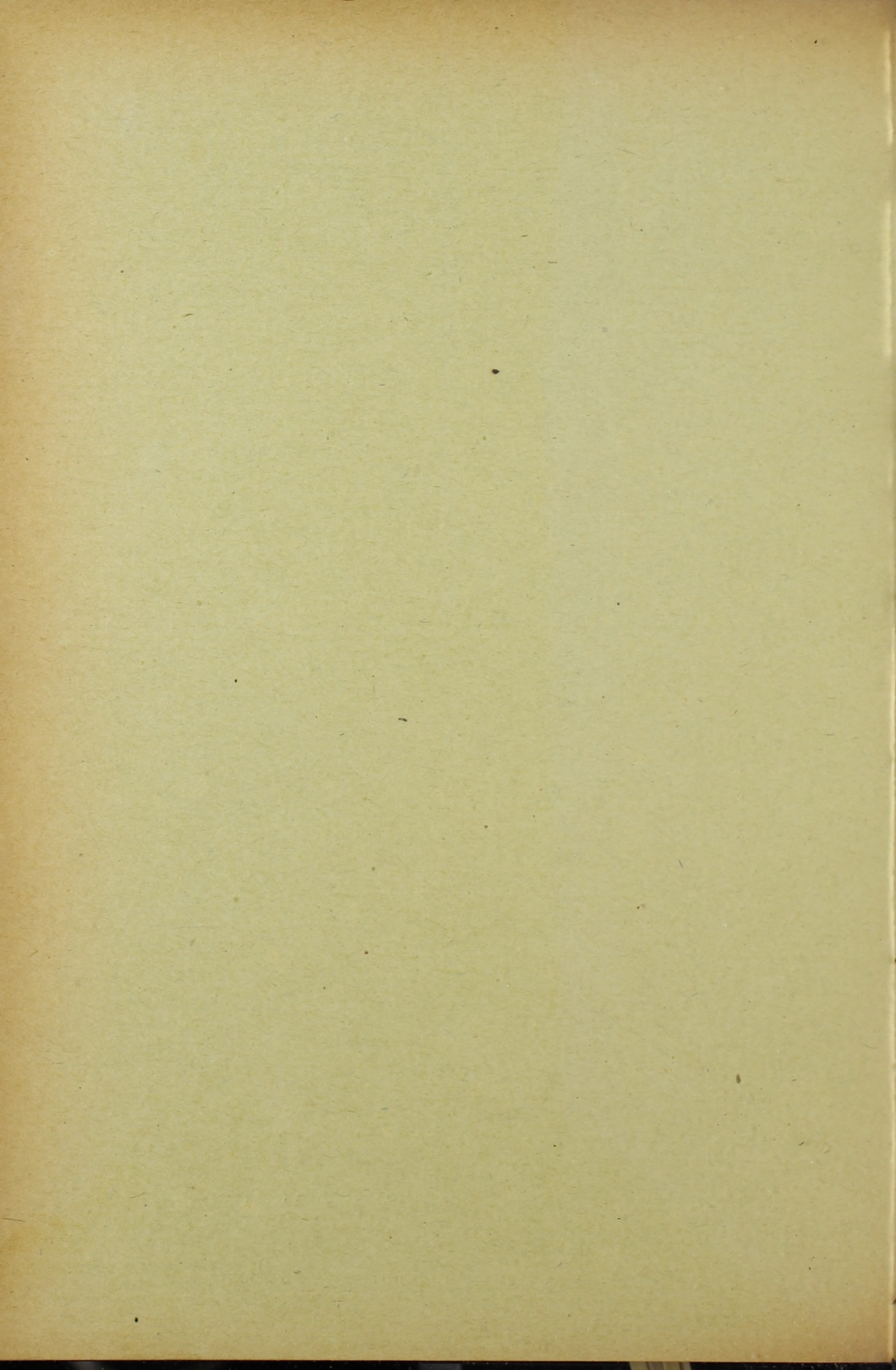
1916—17. ISKOLAI ÉV.

KÖZLI:
DR. MAJORNÉ KENESSEY ANNA
IGAZGATÓ.

BUDAPEST,
HORNÝÁNSZKY VIKTOR CS. ÉS KIR. UDVARI KÖNYVNYOMDÁJA
1917.

KIADJA A BAÁR-MADAS REFORMÁTUS FELSŐ LEÁNYISKOLA ÉS NEVELŐINTÉZET.

ÉRTESÍTŐ

A BAÁR-MADAS
REFORMÁTUS FELSŐ LEÁNYISKOLÁRÓL
ÉS NEVELŐINTÉZETRŐL.

TIZEDIK ÉVFOLYAM.

1916—17. ISKOLAI ÉV.

KÖZLI:
DR. MAJORNÉ KENESSEY ANNA
IGAZGATÓ.

BUDAPEST,
HORNÝÁNSZKY VIKTOR CS. ÉS KIR. UDVARI KÖNYVNYOMDÁJA
1917.

ÉRTESÍTŐ

A BÉR-MÉRETE

REFORMÁCIÓS ÉS FÉNYVIZSGÁLATI

ÉS NYELV-ÉRTESÍTŐ

TIZEDIK ÉVFOLYAM

1916. II. ÉVKÖZLET

1916.

D. MAJORNA KENESSEY ANNA

MÉRETE

BUDAPEST

TERVEZÉSE ÉS NYELV-ÉRTESÍTŐ

1916.

A leányközépiskola.

Dr. Jankovich Béla vallás- és közoktatásügyi miniszter úr ő nagyméltósága 1916 július 14-én kelt 86.100. számú rendeletével reformálta a felsőbb leányiskolákat, mert mai szervezetükben már nem tudják kielégíteni a megváltozott életviszonyok folytán felmerült szükségleteket. Mindenekelőtt kibővítette a felső leányiskola keretét egy hetedik évfolyammal, melyben a leányok kiképzését alaposabbá és gyakorlatiasabbá szándékozik tenni. A felső leányiskola kiegészítéséül a leányközépiskoláknak még két típusát szervezi: a leánygimnáziumot és a felső kereskedelmi leányiskolát. De hogy a középfokú leányoktatás kívánatos egységességét biztosítsa és teljesítse azt a fontos követelményt, hogy a leányok ne legyenek kénytelenek idő előtt pályát választani oly korokban, midőn még hajlamuk és tehetségük nem nyilatkozhatott meg: azért a leánygimnáziumot és felső kereskedelmi leányiskolát szoros kapcsolatba hozza a felső leányiskolával, mind a hármat négyosztályú közös alsótagozatra helyezi és úgy szervezi, hogy csak az V. osztálytól kezdve váljanak széjjel.

A *felső leányiskola* elsősorban oly növendékekre számít ugyan, akik a család körében kívánnak megmaradni és kereső életpályára nem készülnek, mindamellett jogosításokat is ad. A hétéves tanfolyamot az érettségihez hasonló záróvizsgálat fejezi be, mely azonban nem kötelező. Azok a növendékek, akik sikeres záróvizsgálatot tettek, átléphetnek a rajz-, kereskedelmi és szín- művészeti akadémiákba, különbözeti vizsgálat alapján pedig felvétetnek az elemi iskolai tanítónőképzőintézet negyedik évfolyamába.

A *leánygimnázium* ugyanazon a közös alsó tagozaton épül fel, mint a felső leányiskola, de felső tagozata egy évvel hosszabb, mint az utóbbié. Feladata, hogy oly nőnevelő irányú magasabb általános műveltséget adjon a leánynak, amely egyenlőértékű a fiúgimnáziumokéval és őt meghatározott főiskolai tanulmányokra képessé teszi.

A *felső kereskedelmi leányiskola* szorosan a felső leányiskolához simul s az itt szerzett általános műveltséget kereskedelmi szakismeretekkel egészíti ki.

A Baár-Madas ref. felső leányiskola igazgatótanácsa 1916 július 31-én és 1916 november 28-án tartott ülésén úgy határozott, hogy a 86.100/916. sz. min. rendeletben foglalt átmeneti intézkedések életbeléptetésével 1916. évi szeptember hó 1-jétől kezdődőleg felsőbb leányiskolánkat „felső“ leányiskolává átszervezi. Elvben kimondja ezzel kapcsolatosan a gimnáziumi típusnak szervezését is, de, tekintettel a fennforgó nehéz viszonyokra s a jelenlegi iskola-épületnek szűk voltára, melynek tantermeibe csak korlátozott számban vehetők fel növendékek, egyelőre a gimnáziumi típus életbeléptetését függőben hagyja és egyúttal a jelenlegi helyiségek kibővítése érdekében illetékes helyen az intézkedéseket megteszi.

Ily értelemben 1916 szeptemberben iskolánk mint „felső leányiskola“ kezdte meg működését a min. rendeletben említett „Átmeneti intézkedések“ tekintetbe vételével. Eltértünk attól annyiban, hogy nem a III. osztályban, hanem már az I. osztályban megkezdjük a francia nyelv tanítását a szülők határozott óhajására; növendékeink nagyrésze ugyanis az idegen nyelvekből bizonyos készültséget hoz magával, kívánatos tehát, hogy a leánykák az eddig tanultakat — ha csak heti 2 órán is — gyakorolják, nehogy a III. osztályig a már szerzett nyelvtudást elfelejtsék.

Ugyancsak a 86.100/916. sz. min. rendelet kimondja, hogy az összes leányközépiskolák adminisztrációjuk egységesítése érdekében a tankerületi kir. főigazgatók felügyelete alá helyeztetnek. Ezzel megszakadt hivatalos érintkezésünk Marusák Pál miniszteri biztos, főigazgató úrral, aki 8 év óta állott iskolánk élén. Távozó miniszteri biztos úr mindenkor szakszerű, igazságos és intézetünk javát célzó bírálatot gyakorolt a tanítás és nevelés menete felett; őszinte kartársi szeretettel viselkedett a tanári testület iránt, szíven viselte mindenkinek érdekét; értékes tanácsainak köszönhetjük jó részben az intézet felvirágzását, boldogulását. Mindenkor szeretettel és tisztelettel gondolunk reá.

Új vezetőnk dr. Erődi Béla udv. tan., tankerületi kir. főigazgató úr lett; melegen üdvözölte őt első látogatása alkalmával a fenntartó testületek nevében Petri Elek dunamell. ref. püspök és dr. Darányi Gyula udv. tan., az igazgatótanács elnöke. Január 20-án tartott értekezletünkön közölte velünk főigazgató úr észrevételeit és jóakarató pártfogásáról biztosította a tanári testületet.

Az 1916—17. iskolaév történetének főbb adatai.

Az iskolaévet 1916 szeptember 25-én nyitottuk meg az új Leányközépiskolai tanterv s az ezzel kapcsolatos Átmeneti intézkedések alapján. Beiratkozott összesen 74 tanuló. A tanítás egy bárányhimlőeset folytán november 7-től 20-ig szünetelt; ugyancsak megzavarta a rendszeres munkát az egész fővárosban fellépett szénhiány; sok nehézséggel, 10 napi szünet után, újból folytattuk a tanítást. A kényszerszünet ideje alatt is a bennlakó növendékekkel állandó komoly munkát végeztünk. Háborús vonatkozású olvasmányokat tárgyaltunk, iparkodtunk minden nevelőeszközt felhasználni hazaszeretetük megerősítésére, elvittük őket az Urániába, hol „Az erdélyi Kárpátokról“, majd „A hadi tengerészet“-ről hallottak érdekes felolvasásokat, a történelem tanára a háborúnak minden nevezetesebb mozzanata alkalmával az összes növendékeknek magyarázó, érdekes előadásokat tartott, szóval a háború iránti érdeklődést állandóan fenntartani igyekeztünk. A leánykák ez évben is kötöttek a Hadsegélyző-Hivatal Fonálosztályától kapott fonálból harisnyákat a katonák részére, beszigtek törülközőket, varrtak vánkoshuzatokat lankadatlan buzgalommal. (Sajnos, kényelmi szempontból a szülők nagy számban mentetik fel még most is gyermekeiket a kézimunkázás alól; be kellene látniok, hogy különösen e válságos időkben minden nőnek, a jelenleg „vagyonos osztály“-hoz tartozóknak is, meg kell tanulni a mindennapi ruházathoz szükséges varrást, a későbbi életben a fiatal leány nagyon megbánja szülőinek iránta tanusított túlzott szeretetét. Csekély, heti 2 órás kézimunkázás jó levegőjű helyiségben még senkinek egészségét meg nem rongálta.) Ennek a balfogásnak tulajdonítható, hogy aránylag népes osztályunk is csekély eredményt tud felmutatni a jótékony célú kézimunkázás terén.

A gyűjtések a következők voltak:

Hadisírgondozó alap javára 38·40 kor.

Karácsonyi gyűjtés: 159-90 kor.

Arany-emlékszobor javára 50 kor., „Ő felsége születésnapja a harctéren“ 30 kor.

Hadikölcsönjegyzés tantestülettel és növendékek részéről 1800 kor. (a szülők külön jegyeztek). Ezenkívül a tanári kar ez évben is átengedte fizetésének 1%-át a Lorántffy Zsuzsanna egyesületnek a létesítendő szanatórium, vagy kórház javára; e címen 237 kor. folyt be.

Ezenkívül az év folyamán létesítettünk egy alapítványt, amiről később emlékezünk meg.

A tanulmányi előmenetel ez évben is kielégítő volt; a tanulók — ha nem is egyforma szorgalommal — lelkiismeretesen teljesítették köteleességüket. A rendes tanítás június 5-ig folyt, a befejező összefoglalásokat június 6—9-ig tartottuk Petri Elek püspök, Darányi Gyula igazgatótanácsi elnök, dr. Szóts Farkas, Kósa Zsigmond, Bernát István, b. Pap István, Nagy Ferenc igazgatótanácsi tagok elnöklete alatt.

Iskolai ünnepélyeket a következő alkalommal tartottunk: 1. a tanév megnyitásakor; 2. okt. 31. megültük a reformáció emlék-ünnepét; 3. Ő felsége I. Ferenc József királyunk elhunytá alkalmából; 4. Ő felsége IV. Károly király koronázása öröme; 5. március 15-én; 6. egy elhunyt kedves növendékünk, br. Györffy Márta emlékére. Ez alkalomból az egybegyűlt szülők, tanári testület, volt iskolatársak és mostani növendékeink önkéntes adakozásából egybegyűlt 1490 kor., mely összeget hadikölcsönbe fektetve „br. Györffy Márta-alap“ néven gyümölcsöztetünk s az idővel esetleg 3000 kor.-ra megnövekedő tőke kamataiból a kecskeméti Madas-árvaház egyik szorgalmas tanulójának neveltetési költségeit kívánjuk fedezni — emlékül a mi kedves, finomlelkű Mártánkra, ki a Baár-Madas feledhetetlen növendéke marad örökké. 7. Arany János születésének 100 éves évfordulóját a zárőnnepélyvel kapcsolatban ültük meg előkelő közönség jelenlétében. Mint már több éven keresztül, úgy a lefolyt iskolaévben is dr. Darányi Gyula udv. tanácsos, igazg. tanácsi elnök, az intézetünkben 6 éven át tanuló leánykákat (jelenleg hatot) rendkívül értékes könyvekkel ajándékozta meg.

A tanári testületben nevezetesebb változások: A rajztanítással Zadák Adél okl. rajztanárnő, az internátusi német és francia társalgási órák ellátásával pedig Fuchs Anna okl. nyelvmesternő bízott meg; dr. Weber Arthur rendes tanárnak magyar óráit más iskolánál történt időleges megbízatása miatt Gábor Zsuzsanna tanárjelölt

látta el. Új zenetanítónők voltak; Simonffy Irén, Kiss Vilma, Hudeczek Margit, Hintz Mária.

Intézetünk tanári testületének egyik tagját a folyó iskolai évben szép kitüntetés érte. Ő felsége Zita királynénak koronázása alkalmából Bod Etelka kézimunkatanítónő művésziesen hímzett à jour zsebkendőt küldött, a királyné nagy meglepetésünkre a főudvarmesteri hivatal útján márc. 15-én Bod E.-nak gyönyörű, kezdőbetűjével kirakott arany melltűvel kedveskedett.

Iskolalátogatások.

Az igazgatótanács részéről többször meglátogatta iskolánkat dr. Darányi Gyula, az igazgatótanács elnöke és dr. Szöts Farkas, igazgatótanács tag s meggyőződtek a tanári testület komoly, eredményes munkálkodásáról. Az állami felügyeletet dr. Erődi Béla tanker. királyi főigazgató úr gyakorolta, ki január 18., 19., 20-án végezte nálunk hivatalos látogatását s a tanári kar működéséről elismeréssel nyilatkozott.

Az intézetet fenntartó testületek.

A Baár—Madas-intézetet a budapesti ref. egyházközség és a dunamelléki református egyházkerület, mint a néhai Baár János és néhai Madas Károly által felsőbb leányiskola céljára tett alapítványok tulajdonosai, az 1907. évi június 15-én kelt szerződésben megszabott módozatok szerint egyesült erővel tartják fenn.

A kettős fenntartó testület a fenntartás és kormányzás jogát az igazgatótanács útján gyakorolja. Az igazgatótanács 17 tagból áll, melybe 7 tagot a dunamelléki egyházkerület, 7 tagot a budapesti egyháztanács, 3 tagot a tanártestület küld.

A felsőbb leányiskola kormányzatával jelenleg megbízott kormányzók:

Petri Elek dunamelléki ref. püspök, dr. Darányi Ignác ker. főgondnok, Kovácsy Sándor, a budapesti ref. egyháztanács elnöke.

Az igazgatótanács tagjai:

Dr. Darányi Gyula elnök, Bernát István, dr. Kiss Károly, dr. Kósa Zsigmond, Lévy Lajos, Nagy Ferenc, dr. Neményi Imre, B. Pap István, Ravasz Árpád, dr. Szabó Aladár, Szász

Károly, Szilassy Aladár, dr. Szóts Farkas alelnök, dr. Vámosy László, dr. Majorné Kenessey Anna igazgató, dr. Ványi Ferenc, dr. Weber Arthur.

A vallásos nevelésről.

Az intézetnek, mint a református egyház intézményének, egyik főcélja, hogy növendékeit, amennyiben a protestáns, közelebről a református egyház kötelékébe tartoznak, egyházuknak meggyőződésben öntudatos, hitéletben buzgó és munkásságban lelkes tagjaivá nevelje. Nagy súlyt helyezünk azért arra, hogy elsősorban a rendes vallásoktatásnak ne csak a „tantárgy“ jelentősége legyen a növendékek számára, hanem alakító és megnyerő hatással legyen valóságos életükre. Ezt a célt szolgáltuk azzal is a hittanórák keretén belül, hogy a rendes tananyag mellett mennél nagyobb mértékben igyekeztünk növendékeinkkel közvetlenül megismertetni és megkedveltetni a Bibliát, mint a személyes hitélet tápláló forrását. Ugyancsak gondosan ápoltuk a buzgóságnak másik nagy erőforrását: az éneket is, nagyszámú zsoltáron kívül más, újabb keletű vallási énekek tanításával.

Arra, hogy a megismert igazságokat mindennapi életükbe átvigyük, a mindennapi intézeti áhítatok adnak ösztönzést növendékeinknek. Munkára indulás előtt reggelenként összegyűl az intézet egész ifjúsága, hogy tanáraival együtt énekel, a szentírás hallgatásával és imádsággal emelje fel szívét Istenhez. Ugyanígy minden nap munkáját — a bennlakók számára — rövid áhítat zárja be.

Avégből, hogy egyéni vallásos életüknek a hívek nagy közösségével való összetartozását megtanulják érezni és ápolni, a rendszeres templomlátogatásra szoktattuk növendékeinket. A „kimenő“-vasárnapokon, amikor nehézségbe ütközött az intézetnek testületi részvétele a nyilvános templomi istentiszteleteken, a vallástanár bent az intézetben külön istentiszteletet tartott.

Október 31-ét szépen sikerült reformációi emlékünnepélllyel ünnepeltük meg, mely gazdag programjával és a nagyközönség részéről megnyilvánult lelkes érdeklődéssel egyaránt alkalmas volt arra, hogy a lelkekbe vésse a protestáns egyházak születésnapjának fontosságát.

De nemcsak a múlt dicsősége iránt igyekeztünk az érzéket kifejleszteni. Törekedtünk arra is, hogy növendékeink megismer-

kedjenek azokkal a belmissziói mozgalmakkal, melyek egyházi életünk jövője szempontjából oly rendkívüli fontosságúak. A fővárosi belmissziói egyesületek rendezte ünnepélyeken, estélyeken, előadásokon gyakran látható volt iskolánk növendékeinek egy-egy népes csoportja.

Ez esztendőben 8 növendékünk lépett be a konfirmáció által a református egyház és 4 az evangélikus egyház teljes jogú tagjainak sorába. Előkészületet erre a reformátusok magában az intézetben, az evangélikusok saját hitoktatójuktól nyertek.

Tanító- és nevelőtestület. Tárgybeosztás.

Sorszám	A tanár neve és minősége	Hány éve tanít ebben az intézetben?	Tantárgyai	Melyik osztályban és hány órában tanított?	Heti órák száma	Jegyzet
1	Dr. Major Ferencné Kenessey Anna, igazgató	8	Magyar nyelv Neveléstan	II. 5 VI. 2	7	A VI. osztály főnöke
2	Bod Etelka, segédtanítónő	5	Kézimunka Torna	I—II. 2, III— IV. 2, V. 2, VI. 2 I—II. 2	10	Helyettesítés heti 4 óra. Irodában segédkezett heti 3 órán. Internátusi felügyelete 11 óra. A III. oszt. főnöke, a kézimunka-szertár öre
3	A folyó iskolai évben egészség-tanítás nem volt					
4	Fuchs Anna, nyelvmesternő	1	Angol nyelv	Kezdk csoportja	2	Helyettesítés heti 10 óra. Társalgási órák és internátusi felügyelet 20 óra
5	Gábor Zsuzsanna, tanárjelölt	1	Magyar irodalom	V. III, VI. 4	7	Helyettesítés heti 3 óra
6	Mrs Gauci, nyelvmesternő	2	Angol nyelv	IV—V—VI.	5	—
7	Hintz Mária, zenetanárnő	1	Zenét tanított az internátusban 1916 december 15-ig			

Sorszám	A tanár neve és minősége	Hány éve tanít ebben az intézetben?	Tantárgyai	Melyik osztályban és hány órában tanított?	Heti órák száma	Jegyzet
8	Hudeczek Margit, zenetanárnő, óraadó	2	Zongorát tanított az internátusban 1917 januártól a tanév végéig			
9	D'Isoz Kálmánné, ének- és zenetanítónő, óraadó	7	Ének Karének Egyházi ének	I. 1, II. 1, III. 1, IV. 1, V. 1, VI. 1 I – VI. 1 I – VI. 1	8	Tanította a zongorát 6 növendéknek heti 13½ órán
10	Kelp Anna, nyelvmesternő	2	Francia nyelv	II. 3, III. 3, IV. 3, V. a) 3, VI. a) 3	15	Helyettesítés heti 3 óra. Francia társalgás heti 4 óra. Internátusi felügyelete 10 óra. A II. oszt. főnöke
11	Kiss Vilma, zenetanítónő, óraadó	1	Zongora	—	—	Tanította a zongorát 6 növendéknek heti 9 órán
12	M. Luise Langreuter, nevelőnő	5	Német nyelv	II. 3, III. 3, IV. 3, V. a) 3, VI. b) 3	15	Helyettesítés heti 3 óra. Vezette a német társalgást heti 4 órán. Internátusi felügyelete 11 óra.
13	Nánásy Irén, zenetanítónő	3	Zongora	—	—	Tanította a zongorát 8 növendéknek heti 18 órán
14	Dr. Patay Pál, okl. lelkész, vallás- tanár	2	Vallástan	I – II. 2, III – IV. 2, V – VI. 2	6	A reggeli áhitat és az istentiszteletek vezetője

Sorszám	A tanár neve és minősége	Hány éve tanít ebben az intézetben?	Tantárgyai	Melyik osztályban és hány órában tanított?	Heti órák száma	Jegyzet
15	Dr. Patay Pálné Darvas Anna, r. tanár	6	Számтан, mérтан Természettan	I. 5 IV. 4, V. 2, VI. 2 V. 3, VI. 2	18	Helyettesítés heti 2 óra. Intern. felügyelete heti 3 ¹ / ₂ óra. Az V. oszt. főnöke. A fizikai szertár öre.
16	Simonffy Irén, zenetanárnő	1	Zongora	—	—	Tanította a zongorát 8 növendéknek heti 16 ¹ / ₂ órán
17	Szász Fanny, r. tanítónő	8	Természettan Számтан, mérтан Vegyтан Fizika Háztartástan Csill. földr.	I. 2, II. 2, V. 2, VI. 2 II. 4, III. 4 III. 2 IV. 2 V. 1 IV. 1	22	A természettanra és vegytanra szertár öre. A IV. osztály főnöke
18	Dr. Tóth András, fővárosi r. tanár, óraadó	7	Francia nyelv	I. 2, V. b) 3, VI. (bcso. 3)	8	—
19	Dr. Tóth Andrásné Zsenaty Emília, r. tanítónő	7	Magyar nyelv Történelem Torna	I. 5, III. 3, IV. 4 II. 2, III. 2 III—IV. 2, V—VI. 2	20	Az ifjúsági könyvtár és tornaszertár öre. Az I. osztály főnöke. Internátusi felügyelete 3 ¹ / ₂ óra

Sorszám	A tanár neve és minősége	Hány éve tanít ebben az intézetben?	Tantárgyai	Melyik osztályban és hány órában tanított?	Heti órák száma	Jegyzet
20	Dr. Ványi Ferenc, r. tanár	6	Történelem Földrajz	IV. 2, V. 2, VI. 2 I.3, II.3, III.2, V. 2, VI. 1	17	Helyettesítés heti 1 óra. A történelmi és földrajzi szertár öre. A tanári értekezletek jegyzője. A tanári könyvtár öre
21	Dr. Weber Arthur, r. tanár	6	Német nyelv	I. 4, V. (b csop.) 3, VI. (a csop.) 3	10	Helyettesítés heti 3 óra.
22	Zadák Adél, rajztanárnő, óraadó	1	Rajz és szépírás	I. 2, II—III. 2, IV. 2, V—VI. 2	8	A rajzszerter öre

Az 1916—17. évben végzett olvasmányok és írásbeli dolgozatok.

A nagymélt. V. K. M. 33.076/917 V. sz. rendelete értelmében a tanítási anyag részletes felsorolását elhagyjuk, csupán a felsőosztályok olvasmányait és írásbeli dolgozatait közöljük.

V. osztály.

Magyar. Olvasmányok: Arany J.: Toldi, Toldi szerelme, Toldi estéje. Sophokles: Antigone. Arany J.: Buda halála. Vörösmarty: Két szomszédvár, Zalán futása. Kármán J.: Fanny hagyományai. Kisfaludy K.: Mátyás diák. *Írásbeli dolgozatok:* A népdalról. Emlékbeszéd. A háború hatásáról. Kossuth és Deák, mint szónok. A tavaszról. Vörösmarty: Két szomszédvár.

Német. Kezdők. Olvasmányok: Michael Kohlhaas. Taugenichts. Hermann und Dorothea. Wilhelm Tell. Peter Schlemihl. Inhalt. Minna v. Barnhelm. (Auszug.) *Írásbeli dolgozatok:* Inh. 1. Der Sänger. (Goethe.) 2. Charakter Michael Kohlhaas. 3. Wie mache ich mich nützlich? 4. Naturbeschreibung. (Herbst.) 5. Ein Brief. (Bestellung eines Kleides, Buches etc.) 6. Gestalten aus Herrmann und Dorothea. 7. Inh. Kraniche des Ibykus. 8. Inh. Die Sonne bringt es an den Tag. 9. Meine Gedanken über Johanna Sebus. 10. Mein Lieblingsdichter. Haladók. *Olvasmányok.* Herrmann und Dorothea (Goethe). Peter Schlemihl (Chamisso). Aus dem Leben eines Taugenichts (Eichendorff). Michael Kohlhaas (Kleist). Wilhelm Tell (Schiller). *Dolgozatok:* Über Goethes Zauberlehrling. Hermann und Dorothea I. Gesang (Inhalt). Charakter der Mutter Hermanns. Übersetzung aus dem Ungarischen. Des Sängers Fluch (Erzählung). Michael Kohlhaas (Analyse). Frauenszenen im Wilhelm Tell. Diktat.

Francia. Kezdőcsoport. Olvasmányok: 3 lettres de Mme de Sévigné. Fénelon: Antiope. Molière: L'avare (fragments). V. Hugo:

La poupée de Cosette. Sandeau: Mlle de la Seiglière. *Költemények*: La Fontaine: Les deux pigeons. Delavigne: Nanna. S. Prudhomme: Prière. V. Hugo: Après la bataille. Le 15 février 1843. — Chateaubriand: Le montagnard exilé. *Írásbeli dolgozatok*: Dictée (La pomme de La Fontaine). Reproduction d'une des lettres de Mme de Sévigné. Traduction (L'homme content). Résumé de l'Avare. „Nanna“ d'après mémoire. Biographie de V. Hugo. Traduction (La mort de Louis XVI.). *Olvasmányok*: Molière: L'avare. Daudet: Le petit Chose. Theisz: Morceaux choisis. *Költemények*. *Dolgozatok*: A Petőfi (d'après mémoire). Contenu du 1-er acte de l'Avare. Extrait d'une lettre (traduction). Il y avait une fois (d'après Béranger). Le moulin de Milly (description). Le montagnard exilé (contenu). Caractères dans l'Avare. Chanson du vannier (d'après mémoire).

VI. osztály.

Magyar. Olvasmányok: Zrinyi M.: Zrinyiász, A török áfium ellen való orvosság (szemelvény). Gyöngyösi: Murányi Vénusz. Kurucvilág költészete (Magyar könyvtár). Mikes: Levelek (szemelvények). Kármán: Fanny hagyományai. Kölcsey: Parainesis. Kisfaludy K.: Csalódások, Kérők, Pártütők. Katona: Bánk bán. Vörösmarty: Csongor és Tünde. Arany J.: Balladái. *Írásbeli dolgozatok*: Mondáinkról. A kötelességről. A Zrinyiász. Gyöngyösy: Murányi Vénusz. A háború hatása gondolkodásmódunkra. Kisfaludy K. vígjátékai.

Német. Kezdők. Olvasmányok: Iphigenie auf Tauris (Goethe). Lenore (Bürger) Das Lied von der Glocke (Schiller). Ekkehard (Scheffel, szemelvények). Aus Nathan dem Weisen (Lessing). *Dolgozatok*: Iphigenie auf Tauris (Schilderung). Übersetzung aus dem Ungarischen. Lenore (Erzählung). Lessings dramatische Arbeiten. Diktat. Das Lied von der Glocke (Betrachtung). Aus Nathan dem Weisen (die Parabel von den drei Ringen). Haladók. *Olvasmányok*. 1. Auszug: Nibelungenlied. 2. Artussage. 3. Gralsage. 4. Armer Heinrich. 5. Iphigenie. 6. Laokoon (Auszug). 7. Auszüge aus Tasso. Faust. *Írásbeli dolgozatok*: 1. Goethes Faust. Inhalt. Was lernen wir für's Leben aus Goethes Faust. 2. Hebbel: Mutter und Kind. 3. Über die gelernten Gedichte. 4. Meine Pläne für die Zukunft. 5. Über Lessings Minna v. Barnhelm. 6. Inhalt eines Werkes von Goethe. 7. Wie nütze ich während des Krieges.

Francia. Kezdők. Olvasmányok: Loti: L'épousée du naufragé. Balzac: Grandet et son neveu. St. Beuve: Analyse de la „Mare au diable“. Mérimée: A l'auberge du lion d'or. Coppée: La grève des forgerons. V. Hugo: La conscience. Vigny: La mort du loup. Musset: La nuit de mai. Mignet: Derniers instants de Louis XVI. Scribe et Legouvé: Les doigts de fée. *Költemények* (könyv nélkül): S. Prudhomme: Le vase brisé. L'agonie. Première solitude. Lamartine: Le départ de Jocelyn. Musset: Rappelle-toi. Gautier: Ex-voto. Heredia: L'esclave. Hugo: Pour les pauvres. Chanson. T. Botree: L'écho. *Írásbeli dolgozatok*: „L'épousée du naufragé“ (reproduction). Traduction (La guerre). Reproduction en prose de la „Grève des forgerons“. La poésie lyrique au XIX. siècle. Rappelle-toi 'd'après mémoire. Le sujet d'un roman du XIX. siècle. (Graziella — La Mare au diable). Résumé des „Doigts de fée“. *Haladók. Olvasmányok*: Racine: Athalie. Barante: Jeanne d'Arc. Theisz: Morceaux choisis. *Költemények. Dolgozatok*: V. Hugo: Pour les pauvres (Résumé). Vie de Racine. Travers de guerre (traduction). Marie Stuart (dans l'histoire et dans la poésie). Caractères dans Athalie. L'amour de la patrie (d'après les poésies de Tompa et Laprade). Jeanne d'Arc (I—II.). Chanson du rouet (Analyse).

Az intézetről s a vele kapcsolatos internátusról általában.

Az intézet célja magyar hazánknak és egyházunknak *művelt* lelkű, *tanult*, kedélyükben derült, vidám és testileg *edzett*, szóval munkás, erőteljes, öntudatos, házias keresztyén leányokat nevelni, így készíteni őket elő jövőendő hivatásukra, melyet később a családban és a társadalomban be kell tölteniök.

Evégből intézetünk a tanítás és nevelés nehéz, sok kitartást, türelmet s végtelen sok szeretetet kívánó munkájára a legjobb erőket nagy gondossággal válogatja meg s a nagynevű alapítók szándékának megfelelőleg minden tekintetben elsőrendűt nyújt, anélkül azonban, hogy fényűzésre való hajlamot, nagyravágyást vagy nagy igényeket nevelne növendékeiben.

Ez intézet harmonikus nevelést ad növendékeinek. Elsősorban *lelki műveltséget*, melynek alapja a *vallásosság*. A nevelés iránya evangéliumi keresztyén szellemű, amit példával és szóval egyaránt nevelünk a gyermekek lelkében. A gyermekek viszont kötelességeik pontos, lelkiismeretes teljesítésében, szülőik és előljáróik tiszteletében, egymásiránti testvéri szeretetben gyakorolják a krisztusi parancsokat.

Az evangélikus növendékek a reformátusokkal közösen vesznek részt a vallásórákon, konfirmációra azonban saját lelkészük készíti el őket. A róm. kath. vallású növendékeket külön hitoktató tanítja; e célra évi 20 korona külön díjat fizetnek.

Minthogy a lelki műveltség külső kifejezője a finom modor, a gyermekek nevelésénél erre is nagy gondot fordítunk, továbbá arra is, hogy megjelenésükben szerények és egyszerűek legyenek. Az érintkezés az intézet előljárói és növendékei között, mind a tanítási órák alatt, mind azokon kívül, barátságos, szeretetteljes.

Az intézet vezetősége a legnagyobb ügyszeretettel, odaadással, lelkesedéssel fáradozik, hogy az intézet mintaszerű legyen, működését a tanítás sikeres eredménye s a szülők elismerése kísérje.

A *tanítás* a felső leányiskolák számára kiadott 86.100/916. sz. miniszteri tanterv alapján történik.

A tanulmányok kiegészítésére megfelelő ifjúsági olvasmányokat adunk a növendékek kezébe. (Hazulról s rokonoktól olvasás céljából könyveket hozni szigorúan tiltva van.)

A zene- és énektanítást arra képesített tanerők végzik.

Az idegen nyelveket külföldi, német, francia, angol tanítónők tanítják. Az idegen nyelvek elsajátítására a rendes tanítási órákon kívül bő alkalmuk van a növendékeknek, minthogy szabad idejüket rendszerint valamely idegennyelvű tanítónő felügyelete alatt töltik.

A növendékek kötelesek egymás közt is azt az idegen nyelvet használni, melyet a felügyelő tanítónő beszél.

Testi nevelés. Intézetünk, a jelenkor igényeinek megfelelőleg, különös gondot fordít a testi nevelésre. Külön intézeti orvosunk van, ki hetenkint többször látogatja a növendékeket s gondos ápolásban részesíti őket. Az épület kedvező fekvése, a tiszta, friss levegő, az intézet mellett elterülő kert, játszótér, mind előmozdítói a testi nevelésnek. A növendékek jól szellőzött hálótermekben alusznak, nevelőnők felügyelete alatt. A növendékek tisztaságára nagy gondot fordítunk. Hetenként fürdenek.

Az intézet gondoskodik nagyobb baj esetén a beteg gyermeknek megfelelő orvosprofesszorhoz való kísértetéséről (pl. fogorvos, fülorvos stb., ha azonban a szülő maga választja a tanárt, a kíséretéről gondoskodni, illetve azt fizetni tartozik.

A táplálék könnyű és egészséges. Reggel tejet vagy kávé, és kenyeret, időnként teát vajjal vagy mézzel kapnak a növendékek; tízórára vajkenyeret, sajtot vagy lekvárt; ebédre három tál ételt, ozsonnára tejet vagy kávé, vacsorára két tál ételt és gyümölcsöt. (A háború ideje alatt gyümölcsöt naponta csak egyszer kapnak.) *Édességet vagy gyümölcsöt a gyermekeknek küldeni csak név- és születésnapkor szabad.* Az érkező csomagokat tanítónő felügyelete mellett kell felbontani.

A növendékek naponként egy órát *sétálnak*. Korcsolyázni a szénatéri korcsolyapályára járnak. Általában mikor az idő engedi, mindig a szabadban vannak a növendékek. Időnként nagyobb kirándulásokat is tesznek Buda hegyes vidékén, a Margitszigetre stb.

A test fejlesztésére, a megszabott *tornaórákon* testgyakorlatokat és tornajátékokat végeznek a leánykák. Meleg hónapokon a tornázás az udvaron történik, télen a tornateremben. A téli hónapokban hetenként kétszer táncolni tanulnak a növendékek.

Az intézetbe csak testileg és lelkileg *egészséges* leánykák vétetnek fel. Külön étkezést csak az intézeti orvos rendeletére engedünk meg.

Ha valamely növendék évközben súlyosabban megbetegednék, vagy ragályos betegségbe esnék, erről az igazgatónő a szülőket azonnal értesíti. Amennyiben a szülők másként nem intézkednek vagy sürgősség esetén, az igazgatónő gondoskodik — súlyosabb esetben a szükséghez képest, ragályos megbetegedés esetén mindig — a betegnek az egyetemi, vagy valamely fővárosi gyermekkórházban való megfelelő elhelyezéséről. A ragályos betegnek kórházi ápolását kívánja mind a beteg érdeke, mind a többi növendékéx biztonsága, mert azt az állandó orvosi felügyeletet és szakszerű kezelést, amelyet a beteg gyermek akár az egyetemi, akár a fővárosi minden igényeket kielégíteni képes kórházakban nyer, az intézet pótolni, bármily gondos és szeretetteljes is legyen benne az ápolás, nem képes. De az oly elkülönítés is, mely a többi gyermekre elragadás eshetőségét kizárja, majdnem lehetetlen az intézetben. A kórházi ápolásnak ezek a nagy előnyei okozzák, hogy azt ilyen esetekben a főváros előkelő körei is mind nagyobb mértékben igénybeveszik. A kórházi költség a szülőket terheli.

A nevelőintézet *házirendje* a következő:

Reggel $\frac{3}{4}$ 7-kor kelnek fel a növendékek, $\frac{3}{4}$ 8-kor van a reggeli, 8-kor a közös házi áhítat (ima, bibliaalvasás), 8—1-ig tanítás, közben 10-kor második reggeli, 1-kor ebéd, d. u. 2—4-ig zene- és társalgási óra, 4-kor uzsonna, 4—5-ig séta, 5—7-ig a következő napra szóló feladatokat végzik a növendékek, 7— $\frac{1}{2}$ 8-ig játszás, beszélgetés, $\frac{1}{2}$ 8-kor van a vacsora. Minden gyermek hozhat magával 1—1 társasjátékot vagy babát, *de regényt nem szabad*.

Vacsora után játszanak, olvasnak, kézimunkát végeznek a növendékek, természetesen állandóan felügyelet alatt; 9-kor közös imádság után aludni térnek.

Kimenő vasárnapokon benn az intézetben van házi *istentisztelet*, a közbeeső vasárnapokon pedig templomba kísértetnek a növendékek. Látogatásokat fogadhatnak a növendékek a hónap minden vasárnapján délután 2—5 óra között. Látogatók lehetnek családtagok, vagy a szülők által az igazgatónőnél bejelentett rokonok, ismerősök. *Hétköznapon* vidéki szülő csak *délután* látogathatja meg gyermekét, a délelőtti *tanítási idő alatt a növendékek senkit sem fogadhatnak*. **Hétköznapon helybeli rokon a növendéket nem látogathatja.** Erre különösen felhívjuk a t. szülők figyelmét.

A növendékek a hónap minden 2. és 4. vasárnapján a szülők kívánatára *kimehetnek* szüleikhez, vagy az azok által kijelölt rokonokhoz; d. e. 11-től este 7 óráig maradhatnak távol. A gyermekek

csak kíséreléssel távozhatnak az intézetből és jöhetnek ismét oda vissza. *A kitűzött időre pontosan vissza nem térő növendék elveszti a következő kimeneteli jogát.* Kéri az igazgatóság, hogy a pontos időt betartani szíveskedjenek a szülők és rokonok is, mert a folytonos elkésés sok kellemetlenségre ad okot.

Mind nevelési szempontból, mind pedig a külső csín és egyöntetűség kedvéért a növendékek *egyenruhát* tartoznak viselni. A téli-ruhákat sötétkék gyapjúszövetből, a nyáriakat világoskék csíkos zefirből, illetve fehéreké csíkos delainból és fehér hímzett batisztból készítik. Megrendelhetők Budapesten Szénássy Gyulánál (Kristóf-tér).

A gyermekek fehéreneműiket és ruháikat maguk tartják rendben és a kisebb javításokat és foltozásokat maguk végzik a felügyelőnök segítségével.

Fehéreneműt hetenként kétszer váltanak.

A növendékek tartoznak a következő *ruhaneműket és ágyneműket* magukkal hozni:

nappali ing	¹⁰ 12 drb	sárcipő	1 pár
hálóing	6 "	gombra járó síma	
sifon-nadrág (vagy 8	¹⁰	párnahuzat	3 4 drb
sifon és 6 barchet)	12 "	pokróclepedő, 250/180	
nyári fehér alsó-		cm nagyságban	3 4 "
szoknya	4 "	alsólepedő, rendes	
színes flanell alsószoknya	2 "	nagyságban	3 4 "
sötétkék lüszter alsó-		vászon fürdőlepedő	1 "
szoknya	2 "	melegkendő vállra	1 "
hálókabát	4 6 "	reggeli cipő	1 pár
fekete harisnya	12 pár	párna, 55/75 cm nagy-	
sifon alsóderék	9 drb	ságban	1 drb
zsebkendő	24* "	bordó pokróc vagy	
kis fehér háromszögű		bordó glottpaplan	1 "
kendő, sifonból	3 "	ruhakefe	1 "
törülköző	6 "	Előírt minta szerint:	
mosdótáltörölő	6 "	téli blúz <i>bélelt</i>	2 "
pohártörölő	6 "	sötétkék alj feltétlenül	2 "
abrosz (6 személyes)	2 "	nyári blúz	4 "
asztalkendő	6 "	sötétkék kimenőruha	1 "
esernyő	1 "	fehér hímz. batiszttruha	1 "

* A meghűlésre hajlandók 36 zsebkendőt hozzanak, megfelelő nagyságút, ne apró batisztokat!

}	csíkos kimenőruha gal-		magas cipő	2 pár
	lérral	1 drb	félcipő	2 „
	kék zefirruha	1 „	téli kalap, nyári kalap, sapka,	
	sötétkék téli felöltő	1 „	fésüládika, varróeszköz.	
	„ tavaszi „	1 „	Kisebbfajta utazókosár az év-	
kötény (minta szerint)	4 „	közi szünidőkre.		

A bordó intézeti pokróc előre megrendelhető Haasnál (Gizella-tér) vagy Wein Károlynál (Kiskorona-utca). Az intézet igazgatója a felvétellel egy időben közli a növendék *sorszámát*, mit minden egyes darabba piros pamuttal kell bejegyezni. Ez a bejegyzés okvetlen szükséges, enélkül a gyermek fehérneműit a szülők költségére azonnal varrónőhöz adjuk. Az új növendék fehérneműi *kimosva* küldendők az intézetbe.

Az egyöntetűség és rendes kezelés szempontjából kívánatos, hogy ezen cikkekből a növendék *se többet, se kevesebbet* ne hozzon magával; továbbá a cikkek, ha nem is újak, mindenesetre *jókarban levők* legyenek. *Amely gyermek már több év óta van az intézetben, annak fehérneműit otthon kijavíttatni kérjük.* Az intézeti kötényen, ruhán kívül mást a növendék nem viselhet. Felkérjük a tisztelt szülőket, hogy leánykáikkal se felesleges párnákat ne küldjenek, se a fehérneműt díszesre ne csináltassák. — Ékszer, órát viselni nem szabad, a meglévőket az igazgatónő magához veszi s csak a tanév végén adja vissza tulajdonosának.

A növendék hetenként egy korona *zsebpénzt* kaphat, *ennél nagyobb összeget nem tarthat magánál*, hanem köteles azt az igazgatónőnél megőrzés végett letenni. A növendék mindent megkap az intézetben, amire szüksége van, éppen azért fölösleges, sőt helytelen *titokban pénzzel ellátni*; ez sok bajnak okozója lehet.

Ellátás- és tanítási díj 2020 korona, melyből 1600 korona esik az ellátásra, 300 korona tandíjra és 120 korona a zene tanítására. Akik alaposabb zenei képzésben óhajtják leányaikat részesíttetni, azok heti 3 egészórás oktatásra is beirathatják őket, 120 korona évi külön díj fizetése mellett. Beiratási díj 10 korona. Országos nyugdíjintézeti járulék 12 korona. Mosatás havonta 12 korona. Tánctanítás díja intézetünk növendékeinek 20 kor., más intézetbe járó növendékeknek 30 kor. *A tanítási és ellátási díjat a növendékek három részletben: beiratáskor, december 15-én és március 15-én fizetik.* Ugyanakkor a szülők a-növendékek esetleges

*László
23. oldal*

kiadásaira, könyvekre, ruházatra, kézimunkákra 50 korona előleget hagynak az igazgatónőnél, aki erről karácsonykor és év végén számlák csatolásával pontosan elszámol. *Kívánatos, hogy a szülők minden aprólékos dologgal (fésűk, haj-, ruhakefe, szappan, cipők stb.) előre lássák el gyermekeiket, hogy a külön számlák minél kisebb összeget tegyenek ki. A svéd torna-, fogorvos-, fülorvos- stb. számlákat az igazgatóság nem egyenlíti ki, hanem egyenesen a szülők címére elküldi.*

Kimaradás esetén tanítási és ellátási díjat vissza nem adunk még abban az esetben sem, ha a gyermek évközben az intézetet betegség vagy más ok miatt hagyná el. *A növendék az internátusból csupán hatheti előzetes felmondás mellett, vehető ki, mely felmondásnak valamelyik harmad végét hat héttel meg kell előznie, mert különben az elkésztett felmondás csak a következő harmad végére érvényes.*

Felvételre az előző iskolai év végén június 10-ig kell jelentkezni levélben vagy személyesen; később, nevezetesen szept. 20-ig csak igazolt oknál fogva és helyüresedés esetén vehetők fel növendékek. A jelentkezésnél bemutatandó az illető növendék anyakönyvi kivonata, oltási bizonyítványa, a legutolsó évben kapott iskolai bizonyítványa és egészségi bizonyítványa. Ugyanekkor kéretnek a t. szülők azt is bejelenteni, mikép óhajtják leánykájukat a zongoraórákban részesíteni. *Aki gyermekét a következő tanévre beíratta s július 15-ig vissza nem lépett, még abban az esetben is tartozik a tanítási, illetve ellátási díj egyharmadát megfizetni, ha a leányka a tanév elején az intézetben meg sem jelent.*

Felveszünk az intézetbe félkosztos (félbennlakó) növendékeket is, kik reggel 8-tól délután $\frac{1}{2}$ 7-ig vannak az intézetben s így tízórait, ebédet és oszonnát kapnak; *(ezek 750 koronát fizetnek az ellátásért, 300 koronát tandíjra, 120 koronát zenetanításért, továbbá 12 korona országos nyugdíjintézeti járulékot és 10 koronát beiratási díjra.)* E díj fejében nevelőnők felügyelete alatt végzik iskolai feladataikat, részt vesznek az idegennyelvű társalgási órákon, zongoraórát vesznek, a bennlakókkal teljesen egyenlő elbánásban részesülnek. Minthogy sétákon, ünnepélyeken stb. a bennlakó növendékekkel együtt jelennek meg, *az egyenruhától eltérő ruhát, kalapot (sem rövid harisnyát!) nem viselhetnek. Minden félkosztos növendék hat asztalkendőt, négy törülközőt hoz magával.*

Ezeken kívül felveszünk *bejáró* növendékeket, kik évi ~~350~~ ⁴⁶⁰ koronát, 12 korona országos nyugdíjintézeti járulékot és 10 korona beiratási díjat

fizetnek; előbbiben bennfoglaltatik a tízórai is (de zenetanítás nem). A tandíj, illetve az ellátási díj *iskolai évre* szól, vagyis bármikor záródik a tanév, az összeg pontosan befizetendő.

A félkosztos és bejáró növendékek az intézetben való tartózkodásuk alatt kötelesek a bennlakó növendékekkel egyformán a házirendhez szigorúan alkalmazkodni.

Azon növendék, ki az intézet szabályaihoz alkalmazkodni nem akar vagy nem tud s ezáltal az intézet szellemét rontja, még évközben szüleinek visszaadatik.

1918-19. tanévköze.

	Bennlakó: H.	Félbennlakó: H.	Bejáró H.
Tandíj:	300.	300.	450.
Ellátásdíj:	2500.	1200.	—
Tandíj 3x1/2 óra hetente	200.	200.	—
Mosakodás	200.	—	—
Beiratás:	10.	10.	10.
Tr. nyugdíj:	12.	12.	12.
<u>Összesen:</u>	<u>3222.</u>	<u>1722.</u>	<u>472.</u>

A növendékek névsora az 1916—17. iskolai évben.

A felső leányiskola 6 osztályába, magántanulókkal együtt, összesen 83 növendék iratkozott be, kik közül 76-an tettek vizsgálatot. Az internátusba 36 növendéket vettünk fel.

Szám	N é v	Lakóhely	Megjegyzés
	<i>I. osztály</i>		
1	Duma Klára*	Budapest	bejáró
2	Gesztai Rózsi	"	"
3	Haggenmacher Margit	"	"
4	Hencz Irma	Karád	magántanuló
5	Kostyál Mária	Budapest	bejáró
6	Merkel Irma**	Újszivác	benlakó
7	Metzger Emilia	Budapest	bejáró
8	Paczolay Margit	"	"
9	Stromszky Piroska	Bécehely	benlakó
10	Szalántzy Katalin	Örményszékes	magántanuló
11	Széky Mária	Budapest	bejáró
12	Sztehló Katalin	"	"
13	Tolnay Katalin	"	"
14	Zarubay Klára	"	"

* A vastagabb betűkkel nyomottak „tisztá jeles“ tanulók.

** Évközben kimaradt.

Szám	N é v	Lakóhely	Megjegyzés
<i>II. osztály.</i>			
1	Balogh Melitta	Budapest	félbennlakó
2	Bubits Márta	"	bejáró
3	Dinnyés Etelka	Alsódabas	magántanuló
4	Grünn Mária (Margit)	Budapest	bejáró
5	Haffner Vilma	"	"
6	Pojlák Rózsi	"	magántanuló
7	Ráczkevy Erzsébet.	Mezőkövesd	bennlakó
8	Szabó Judit	Parajd	"
9	Szirmay Anna	Pécel	"
10	Trombauer Edit	Budapest	"
11	Vaszilievits Fedóra	"	"
<i>III. osztály.</i>			
1	Aich Gizella	Budapest	félbennlakó
2	Glos Ilona	"	bejáró
3	Hornyánszky Lilla	"	"
4	Kelecsényi Zsuzsánna*	Vukovár	magántanuló
5	Malmos Katalin	Sepsiszentgyörgy	bennlakó
6	Merkel Gizella	Újszivác	magántanuló
7	Paskay Magdolna	Budapest	félbennlakó
8	Saxlehner Erzsébet	"	bejáró
9	Saxlehner Mária	"	"
10	Villám Rózsi	"	magántanuló

* Nem tett vizsgát.

Szám	N é v	Lakóhely	Megjegyzés
<i>IV. osztály.</i>			
1	Damokos Mária	Szatmár	bennlakó
2	Ébner-Rupp Marianne	Budapest	bejáró
3	Faragó Ilona	Ózd	bennlakó
4	Kovács Erzsébet	Kiskunhalas	"
5	Nemes Adél	Hisnyóvíz	magántanuló
6	Pesthy Márta	Szekszárd	"
7	Thaly Mária	Kisbér	bennlakó
8	Wein Hilda	Budapest	bejáró
<i>V. osztály.</i>			
1	Apáthy Éva	Déva	bennlakó
2	Balogh Edit	Budapest	félbennlakó
3	Bolla Livia	"	bejáró
4	Corzan Avendano Vanda	"	"
5	Dókus Anna	Sátoraljaujhely	bennlakó
6	Főző Eleonóra	Budapest	bejáró
7	Fromm Etelka*	Szombathely	magántanuló
8	Göllner Margit	Nagyenyed	bejáró
9	Kaizler Sarolta	Zilah	bennlakó
10	Kaszanyitzky Olga	Debrecen	"
11	br. Korányi Edit	Budapest	bejáró
12	Kostyál Margit	"	magántanuló
13	Lang Mária	"	bejáró
14	Nagy Kardos Mária	Hódmezővásárhely	rendk. tanuló
15	Récsey Irén	Sülelmed	bennlakó
16	Sántha Margit*	Nagykörös	magántanuló

* Nem tett vizsgát.

Szám	N é v	Lakóhely	Megjegyzés
17	Schilling Julia	Budapest	magántanuló
18	Schödl Edit	"	bejáró
19	Szabó Irén	Székelyudvarhely	bennlakó
20	Széll Anna	Igló	"
21	Thaly Ilona	Kisbér	"
22	Visolyi Judit	Budapest	bejáró
<i>VI. osztály.</i>			
1	Antalfy Jolán	Teregova	bennlakó
2	Beck Emilia	Budapest	bejáró
3	Benkő Ilona	Kézdivásárhely	bennlakó
4	Derék Sarolta	Budapest	"
5	Diener Alice	"	bejáró
6	Hanzély Eleonóra	Szügy	bennlakó
7	Kaizler Andrea	Zilah	rendk. tanuló
8	László Irma	Nagykároly	bennlakó
9	Medve Ibolya	Lugos	"
10	Medve Rózsa	"	"
11	Odor Felicitás	Budapest	bejáró
12	Pap-Kovács Lidia	"	"
13	Stern Frida Mária	"	magántanuló
14	Szenczy Vilma	Késmárk	bennlakó
15	Tomcsányi Ilona	Homokbálványos	rendk. tanuló
16	Visolyi Anna	Budapest	bejáró
17	Vita Matild	Gyulafehérvár	bennlakó
18	Zathureczky Livia	Cécke	"

Statisztikai kimutatás.

A tanulók számának alakulása az iskolai év folyamán:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Összesen
	osztály						
<i>1. Beiratkozott:</i>							
Nyilvános tanuló	12	9	7	7	18	15	68
Magántanuló	2	2	3	1	4	3	15
Összesen	14	11	10	8	22	18	83
<i>2. A nyilvános tanulók közül:</i>							
Az iskolai év elején elmaradt	—	—	—	—	—	—	—
Az iskolai év folyamán kimaradt	1	—	—	—	—	—	1
Az osztályvizsgálatról elmaradt	—	—	—	—	1	—	1
Június hónapban osztályvizsgálatot tett	11	9	7	6	17	15	65
A beírt magántanulók közül osztályvizsgálatot tett	2	2	2	2	2	1	11
Összesen	14	11	9	8	20	16	78
<i>3. A nyilvános és magántanulók megoszlása szerint:</i>							
1898-ban vagy korábban született	—	—	—	—	—	1	1
1899. " " " "	—	—	—	—	1	—	1
1900. " " " "	—	—	—	—	1	5	6
1901. " " " "	—	—	—	—	6	6	12
1902. " " " "	—	—	—	3	11	4	18
1903. " " " "	—	1	2	5	—	—	8
1904. " " " "	1	4	6	—	—	—	11
1905. " " " "	2	6	1	—	—	—	9
1906. " " " "	10	—	—	—	—	—	10
Összesen	13	11	9	8	19	16	76

**Az osztályvizsgálatot tett nyilvános- és magántanulók
megoszlása :**

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Összesen
	osztály						
<i>4. Honosság szerint :</i>							
Magyar honos volt	13	11	9	8	19	16	76
Összesen	13	11	9	8	19	16	76
<i>5. Szülők állandó lakóhelye szerint :</i>							
Budapest székesfőváros	10	7	7	2	10	7	43
Debrecen tjt.	—	—	—	—	1	—	1
Alsó-Fehér vármegye	1	—	—	—	1	1	3
Bács-Bodrog "	—	—	1	—	—	—	1
Bihar "	—	—	—	—	—	1	1
Borsod "	—	1	—	1	—	—	2
Gömör "	—	—	—	1	—	—	1
Háromszék "	—	—	1	—	—	1	2
Hunyad "	—	—	—	—	1	—	1
Komárom "	—	—	—	1	1	—	2
Krassószörény "	—	—	—	—	—	3	3
Nógrád "	—	—	—	—	—	1	1
Pest "	—	2	—	1	—	—	2
Somogy "	1	—	—	—	—	—	1
Szatmár "	—	—	—	1	—	1	2
Szepes "	—	—	—	—	1	1	2
Szilágy "	—	—	—	—	2	—	2
Tolna "	—	—	—	1	—	—	1
Udvarhely "	—	1	—	—	1	—	2
Zala "	1	—	—	—	—	—	1
Zemplén "	—	—	—	—	1	—	1
Összesen	13	11	9	8	19	16	76
<i>6. Szülők foglalkozása szerint :</i>							
Nagybirtokos, nagybérelő	1	—	—	—	—	2	3
Középbirtokos, középbérelő	2	2	1	1	2	3	11
Gazdasági tisztviselő	—	—	—	1	1	—	2
Nagyiparos	1	—	1	—	—	—	2
Ipari vagy bányászati tisztviselő	—	—	—	2	—	—	2
Nagykereskedő	—	—	2	—	1	—	3
Köztisztviselő	—	4	1	2	9	8	24
Pap, tanár, tanító	1	—	—	—	2	—	3
Másféle értelmiségi	6	2	2	2	1	1	14
Katonatiszt	1	1	—	—	2	1	5
Magánzó	1	2	2	—	1	1	7
Összesen	13	11	9	8	19	16	76

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Összesen
	osztály						
<i>7. A nyilvános tanulók közül:</i>							
Magaviseletből 1 } osztályzatot	11	9	6	6	15	15	62
2 } kapott	—	—	1	—	2	—	3
Egy órát sem mulasztott	—	—	—	—	—	1	1
Igazoltan mulasztott	11	9	6	6	17	14	63
Igazolatlanul mulasztott	—	—	1	—	—	—	1
Az igazolt órák száma	1152	818	431	484	1192	590	4667
A sok mulasztást a járványszerűen fellépő fültömírgylob okozta.							
<i>8. Általános osztályzat szerint:</i>							
Minden tárgyból jeles osztályzatot kapott	4	—	—	2	—	3	9
Általános jeles osztályzatot kapott	1	2	1	—	1	1	6
Általános jó osztályzatot kapott	3	6	4	4	11	7	35
Általános elégséges osztályzatot kapott	2	1	2	—	5	4	14
Elégtelen osztályzatot kapott egy tantárgyból	1	—	—	—	—	—	1
Összesen	11	9	7	6	17	15	65

Az egyöntetű nevelési eljárás érdekében szívesen fogadja a tanári kar minden tagja a kitűzött órában a szülőket, mikor is mindennemű felvilágosítással szívesen szolgál.

Igazgatónő fogad mindennap 12—1-ig és péntek d. u. 4—6-ig.

A tanulás eredménye az 1916—17. iskolai évben:

Tantárgyak	I. oszt. 13					II. oszt. 11					III. oszt. 9					IV. oszt. 8					V. oszt. 19					VI. oszt. 16					
	v i z s g á l a t o t t e t t t a n u l ó j a k ö z ü l																														
	jelas	jó	elégséges	elégtelen	felmentve	jelas	jó	elégséges	elégtelen	felmentve	jelas	jó	elégséges	elégtelen	felmentve	jelas	jó	elégséges	elégtelen	felmentve	jelas	jó	elégséges	elégtelen	felmentve	jelas	jó	elégséges	elégtelen	felmentve	
Vallástan	6	6	1	—	—	9	2	—	—	—	3	5	1	—	—	5	3	—	—	—	10	9	—	—	—	9	7	—	—	—	
Magyar nyelv	7	2	4	—	—	3	8	—	—	—	2	4	3	—	—	5	3	—	—	—	6	9	4	—	—	8	6	2	—	—	
Német nyelv	6	4	2	1	—	3	7	1	—	—	5	2	2	—	—	3	5	—	—	—	3	11	5	—	—	8	5	3	—	—	
Francia nyelv	6	3	4	—	—	5	3	3	—	—	4	1	4	—	—	3	2	3	—	—	3	9	7	—	—	10	4	2	—	—	
Angol nyelv	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—	4	2	—	—	—	
Történelem	—	—	—	—	—	5	6	—	—	—	2	5	2	—	—	4	4	—	—	—	6	7	6	—	—	7	4	5	—	—	
Földrajz	6	5	2	—	—	6	4	1	—	—	4	3	2	—	—	5	3	—	—	—	6	7	6	—	—	—	—	—	—	—	
Számítan, mértan	6	2	5	—	—	4	4	3	—	—	2	3	4	—	—	3	4	1	—	—	2	7	10	—	—	5	8	3	—	—	
Vegytan, ásványtan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Természettan	6	6	1	—	—	5	4	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	10	5	—	—	4	9	3	—	—	
Természettan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	3	—	—	—	6	10	3	—	—	5	9	2	—	—	
Háztartástan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Egészségtan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Neveléstan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	9	—	—	—	—
Szépírás	5	6	—	—	—	6	3	—	—	—	3	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rajz	9	2	4	—	—	6	3	—	—	2	4	1	1	—	2	3	1	—	—	3	3	2	—	—	14	10	1	—	—	4	
Ének	9	2	—	—	—	8	—	1	—	—	5	2	—	—	—	6	—	—	—	—	10	7	—	—	12	—	1	—	—	2	
Zene	—	2	—	—	—	2	2	1	—	—	1	—	1	—	—	3	—	1	—	—	4	5	—	—	—	6	4	—	—	—	
Kézimunka	10	2	—	—	1	8	—	—	—	3	—	7	—	—	—	5	1	—	—	1	9	—	—	—	10	12	—	—	—	3	
Testgyakorlat	7	—	—	—	4	8	1	—	—	—	1	6	—	—	—	1	3	—	—	2	2	12	—	—	3	12	—	—	—	3	
Írásb. dolg külső alakja	5	8	—	—	—	5	6	—	—	—	4	3	2	—	—	4	4	—	—	—	4	15	—	—	—	7	8	1	—	—	

Az 1916/17. iskolai évben használt tankönyvek jegyzéke.

I. osztály.

- Hamar: Az isteni kijelentés.
Révy F.: Kis magyar nyelvtan, I. rész.
Révy F.: Magyar olvasókönyv, I. kötet.
Hirn-Paulay: Módszeres német nyelv- és olvasókönyv, I. rész.
Dr. Theisz Gyula: Cours élémentaire de langue française.
Lasz: Földrajz, I. rész.
Kogutovicz: Iskolai atlasz.
Décsei-Szécskay: Természetrájz, I. rész.
Zettner-Váncza: Számtan, I. rész.
Szuppán-Krammer: Mértan I—IV. o.
Geszlér Ödön: Gyak. és elm. énekiskola, I. kötet.
Geszlér Ödön: Új magyar daloskönyv, I. kötet, *szólamkiadás.*

II. osztály.

- Hamar: Az isteni kijelentés.
Révy F.: Kis magyar nyelvtan, II. rész.
Révy F.: Magyar olvasókönyv, II. kötet.
Hirn-Paulay: Módszeres német nyelv- és olvasókönyv, I. rész.
Dr. Theisz Gyula: Cours élémentaire de langue française.
Dr. Takács: A magyar nemzet története.
Domanovszky: Történelem, I. rész.
Scholz-Schürger: Földrajz, II. rész.
Kogutovicz: Iskolai atlasz.
Décsei-Szécskay: Természetrájz, I. rész.
Zettner-Váncza: Számtan, I., II. rész.

Suppán-Krammer: Mértan I—IV. o.

Geszler Ödön: Gyak. és elm. énekiskola, I. kötet.

Geszler Ödön: Új magyar daloskönyv, I. kötet.

III. osztály.

Szöts Farkas: Református keresztyén hittan.

Révy-Tolnai: Stiliztika.

Balassa: Rendszeres magyar nyelvtan.

Hirn-Paulay: Német olvasókönyv II.

Dr. Theisz Gyula: Cours moyen de langue française.

Scholz-Schürger: Földrajz, II. rész.

Kogutovicz: Iskolai atlasz.

Sáringer: Fizikai földrajz.

Domanovszky: Történelem, II. rész.

Kogutovicz: Történelmi atlasz.

Roscoe-Legeza: Kémia.

Zettner-Váncza: Számítás, II. rész.

Fodor-Wagner: Konstruktív planimetria.

Geszler Ödön: Gyak. és elm. énekiskola, I. kötet.

Geszler Ödön: Új magyar daloskönyv, I. kötet.

IV. osztály.

Szöts Farkas: Református keresztyén hittan.

Négyesy: Stiliztika, 8. kiadás.

Arany: Toldi.

Jókai: A kedves atyafiak.

Hirn-Paulay: Német retorikai és poétikai olvasókönyv.

Dr. Theisz Gyula: Cours moyen de langue française.

Dr. Theisz: Petite grammaire.

Dr. Takács: Középkor.

Kogutovicz: Történelmi atlasz.

Némethy K.: A csillagászati földrajz elemei.

Zettner-Váncza: Számítás, II. rész.

Fodor-Wagner: Konstruktív planimetria.

Horti-Szuppan: Algebra

Greguss-Berecz: Természettan.

Geszler Ödön: Gyakorlati és elméleti énekiskola, I. kötet.

Geszler Ödön: Új magyar daloskönyv, I. kötet.

V. osztály.

- Báthori: A keresztyén egyház története.
Révy-Lengyel: Poétika és retorika. II.
Jókai: Az új földesúr.
Vajda-Schuster: Német irodalomtörténeti olvasókönyv, I. rész.
Dr. Theisz Gyula: Cours supérieur de langue française.
Dr. Theisz: Petite grammaire française.
Kogutovicz: Történelmi atlasz.
Marsits Rozina: Háztartástan.
Kirchner-Pataki: Földrajz.
Domanovszky: Történet, I. rész.
Paszlavszky: Növénytan.
Greguss-Berecz: Természettan.
Horti-Szuppán: Algebra és geometria.
Geszlér Ödön: Új magyar daloskönyv, I. kötet.

VI. osztály.

- Báthori: A keresztyén egyház története.
Révy-Lengyel: A magyar irodalom története.
Madách: Az ember tragédiája. Kötve.
Vajda-Schuster: Német irodalomtörténeti olvasókönyv. II. r.
Dr. Theisz Gyula: Francia olvasó- és gyakorlókönyv, III. r.
(Szemelvények.)
Sebestyén: Magyar nemzet története.
Kogutovicz: Magyar történelmi atlasz.
Greguss-Berecz: Természettan.
Paszlavszky: Növénytan.
Horti-Szuppán: Algebra és geometria.
Szitnyai: Lélektan és neveléstan.
Geszlér Ödön: Új magyar daloskönyv, I. kötet.

Értesítés az 1917—18. iskolai évre.

1. A tanév kezdete — a háborús viszonyok miatt — még meg nem állapítható, az igazgatóság a lehetőség szerint erről augusztus 20—25 között értesíti.

2. A beiratások intézetünkben már június hó folyamán és július hó első felében megtörténtek; új növendéket csak helyüresedés esetén vehetnénk fel.

3. A felvétel feltételei:

a) Az I. osztályba oly 10 éves leányok vétetnek fel, kik az elemi iskola IV. osztályát sikerrel elvégezték.

b) A polgári leányiskolából jövő tanulók felvételi vizsgálatot tesznek a két iskola tanítástervének különbözetéből. Felvételi vizsgálat díja 30 korona.

c) Azok a tanulók, kik rajz, kézimunka vagy testgyakorlás alól orvosi tanácsra magukat felmenteni óhajtják, az igazgatóhoz címzett folyamodványukat szept. 15-ig nyujsák be.

d) Magánvizsgálatra való bocsáttatásért legalább 2 hónappal a vizsgálat határideje előtt kell folyamodni, de vizsgálatok csak a tantestület által kitézött időben tehetők. Magánvizsgálatért 160 korona tandíj, 80 korona vizsgálati díj, 12 korona országos nyugdíjintézeti járulék és 10 korona beiratási díj fizetendő; összevont vizsgálatnál 160 korona tandíj, 120 korona vizsgálati díj, 12 korona nyugdíjintézeti járulék és 10 korona beiratási díj fizetendő.

* * *

A nagy szüenidő alatt az igazgatónő fogad mindennap délelőtt 11-től 1-ig, levélbeli kérdésekre távolléte idején is rövid idő alatt készséggel ad felvilágosítást.

Budapest, 1917 július hó.

TARTALOM.

	Oldal
1. A leányközépiskola	3
2. Az 1916—17. iskolai év történetének főbb adatai	5
3. Tanító és nevelőtestület. Tárgybeosztás	10
4. Az 1916—17. évben végzett olvasmányok és írásbeli dol- gozatok	14
5. Az intézetről és a vele kapcsolatos internátusról általában .	17
6. A növendékek névsora az 1916—17. iskolai évben	24
7. Statisztikai kimutatás	28
8. Az 1916—17. iskolai évben használt tankönyvek jegyzéke	32
9. Értesítés az 1917—18. iskolai évre.	35

